

28 ta' Ottubru, 1960

Imħallef:—

Onor. Dr. J. Flores, B.L. Can., LL.D.

Ivo Borg

versus

Carmelo Muscat

**Cessjoni ta' Kawża — Rifużjoni tal-Ispejjeż — Intervent
fil-Kawża — Art. 910(2) tal-Proċedura Civili.**

L-intervenjent "in statu et terminis" mhux proprjament parti fil-kawża fis-sinjifikat speċifiku li l-espressjoni "parti" tircievi fil-konfronti tad-dispożizzjonijiet tal-Proċedura Civili li jirrigwardaw l-intervent fil-kawża; u r-regola generali stabbilita mill-gurisprudenza hija illi l-intervenjent "in statu et terminis" isofri l-ispejjeż tiegħu, ammenokkè, għal raġunijiet partikulari tal-każ, il-Qorti ma jkunx jidhrilha xieraq tid dipartizzi minn din ir-regola.

Għaldaqstant jekk l-attur jipproponi l-istess azzjoni f'kawża oħra kontra konvenut li kien intervjenja f'kawża preċedenti fejn l-attur kien jippropona dik l-azzjoni, il-konvenut ma jistgħax jippretendi li għandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju, u li l-attur ma setgħax jipproponi dik l-azzjoni kontra tiegħu, minħabba li l-attur ma rrifondielux l-ispejjeż minnu nkorsi fl-ewwel kawża fejn kien intervjenja "in statu et terminis".

Il-Qorti:— Rat l-att taċ-ċitazzjoni li bih l-attur premissi d-dikjarazzjonijiet neċessarji u mogħtija l-provvedimenti opportuni, premess li l-konvenut fis-26 ta' April 1959, waqt li kien qiegħed isuq il-karrozza numru 1131 minn Marsa Cross Road, investa lill-attur li kien qiegħed isuq il-karrozza tiegħu numru 9741; u premess li l-kollizzjoni grat minħabba tort u ħtija tal-konvenut u inosservanza da parti tiegħu tar-regolamenti tas-sewqan; talab li l-konvenut ikun dikjarat responsabbli tal-kollizzjoni fuq indikata għar-raġunijiet fuq premissi, u jigi konsegwentement kundannat iħallas lill-instanti d-danni kollha minnu sofferti minħabba l-istess kollizzjoni; liema danni għandhom

jìgu likwidati minn din il-Qorti, okkorrendo per mezz ta' periti. Bl-ispejjeż;

Rat id-dikjarazzjoni tal-attur;

Rat in-nota tal-eċċezzjonijiet, li biha l-konvenut oppo-
na preliminarment illi ma kienx leċitu lill-attur li jippro-
poni din l-azzjoni qabel ma jirrifondi lill-eċċipjent l-ispejjeż
li dan inkorra fil-kawża fl-ismijiet "Ivo Borg versus George
Muscat et.", li giet ċeduta fl-20 ta' Ottubru 1959; l-eċċip-
jent, infatti, gie mdaħħal bhala parti f'dik il-kawża (art.
959 Kodiċi tal-Proċedura Ċivili), u l-art. 910(2) jippreskrivi
r-rifużjoni tal-ispejjeż lill-parti l-oħra qabel ma tinbeda
kawża oħra; u għalhekk l-eċċipjent talab il-liberazzjoni
tiegħu "ab observantia"; u fil-meritu, u bla preġudizzju
tal-eċċezzjoni preliminari, illi l-kollizjoni ġrat unikament
tort tal-attur, u għalhekk it-talba tiegħu għandha tiġi ri-
gettata; bl-ispejjeż;

Omissis;

Ikkunsidrat;

Fuq l-eċċezzjoni preliminari;

B'citazzjoni numru 619 quddiem din il-Qorti, tal-
ewwel ta' Settembru 1959, Ivo Borg, l-attur fil-kawża od-
jerna, kien talab li l-konvenut Giorgio Muscat jiġi dikja-
rat responsabbli u kundannat iħallas id-danni minnu
kaġunati lill-attur fis-26 ta' April 1959, minħabba kollizjoni
f'Marsa Cross Road bejn il-karrozza 9741, misjuqa mill-
attur, u dik 1131, misjuqa mill-konvenut, dovuta għall-ħtija
tal-istess konvenut;

B'rikors tat-13 ta' Ottubru 1959 Carmelo Muscat, wara
li ppremetta illi kien huwa li kien isuq il-karrozza 1131,
talab li jiġi ammess "in statu et terminis", ammenokkè kif
huwa qal fir-rikors. "din l-Onorabbli Qorti ma jidhrilhiex
ohjar li tordna l-kjamata fil-kawża tal-esponenti, u joġh-
gobha wkoll tawtorizzah jipproduċi x-xhieda msemmija

fin-nota hawn annessa"; u b'digriet tat-13 ta' Ottubru 1959 il-Qorti akkordat it-talba;

B'nota preżentata fl-udjenza tal-20 ta' Ottubru 1959, l-attur ċeda dik il-kawża biex jiddirigi ruħu ahjar; u fil-fatt għamel il-kawża preżenti, li tikkontjeni l-istess talba bħal l-oħra;

Qabel xejn, hu evidenti li bl-imsemmi digriet il-Qorti laqgħet it-talba tar-rikorrenti għall-ammissjoni tiegħu "in statu et terminis";

L-eċċipjenti nvoka favur l-eċċezzjoni tiegħu l-art. 910 (2) tal-Proċedura Ċivili, fejn jingħad illi l-parti li tirrinunzja għall-atti ta' kawża għandha tħallas l-ispejjeż tal-kawża, u ma tistgħax tibda kawża oħra għall-istess azzjoni qabel ma tkun ħallset dawk l-ispejjeż lill-parti l-oħra;

Biex isostni li f'dik il-kawża huwa kien parti, il-konvenut invoka l-art. 959 tal-Proċedura, fejn jingħad illi min ikollu nteress jista' jiġi ammess f'kawża "in statu et terminis" — "as a party to a suit in any stage thereof";

Ma hemmx kwistjoni f'dau il-każ bejn il-kontendenti illi, qabel ippropona din l-azzjoni, l-attur ma ħallasx l-ispejjeż ta' Carmelo Muscat bħala intervenjent fil-kawża l-oħra;

Għandu l-ewwel jiġi osservat illi l-frazi "a party to the suit" ma kienetx tirrikorri fit-test originali tal-liġi bitaljan. li kien jingħara "Chiunque dimostri..... di avere interesse in una causa già tra altri pendente può essere ammesso allo stato e nei termini in cui essa si trova.....";

Skond il-gurisprudenza ta' dawn il-Qorti, l-intervenjent "in statu et terminis" mhuwiex proprjament parti fil-kawża. fis-sinifikat speċifiku li l-espressjoni "parti" tirċievi fil-konfronti tad-dispożizzjonijiet tal-Proċedura Ċivili (art. 959, 960 961). li jirregolaw l-istitut tal-intervent f'kawża. L-istess giurisprudenza stabbiliet ir-regola ġenerali illi l-intervenjent "in statu et terminis" isofri l-ispejjeż tiegħu, ammenokkè, għar-raġunijiet partikulari tal-każ, il-

Qorti ma jkunx jidhrilha xieraq tiddipartixxi minn dik ir-regola ("Prof Cortis vs. Edgar Staines", Vol. XXIX-II-1118, u d-deċiżjonijiet hemm riferiti). Hekk, fil-kawża "Catania vs. Cannataci", 28 Aprile 1893. Kollez. XIII, p. 477, il-Qorti tal-Appell tal-Maestà Tagħha r-Regina rribadiet l-istess regola, li għandha tapplika sakemm "la Corte non abbia giusto motivo di pronunziare diversamente"; u żammet lill-intervenjenti "in statu et terminis" responsabbli ta' parti mill-ispejjeż, in kwantu huma "non seguirono semplicemente la causa come veniva condotta dalle parti; essi l'assunsero interamente come causa loro, chiamarono testimoni per provare fatti non chiamati da altri, e diedero così essi stessi, colla loro opposizione alla domanda dell'attore, occasione alle spese incorse nel giudizio";

Darba, għalhekk, li l-eċċipjenti, meta ntervjena "in statu et terminis" fil-kawża riferita, ma sarx parti f'dik il-kawża. fis-sinifikat speċifiku tal-espressjoni, u ma kienx hemm pronunċjat tal-Qorti li ddipartixxa mir-regola li kġala intervenjent huwa kellu jbati l-ispejjeż tiegħu. id-dispost tal-art. 910(2) tal-Proċedura Ċivili ma japplikax għall-każ preżenti. L-attur seta' jipproponi din l-azzjoni mingħajr ma jkun hallas qabel l-ispejjeż inkorsi mill-eċċipjenti fl-ewwel kawża;

Għa' dawn il-motivi;

Tiġhad il-preliminari opposta mill-konvenut, bl-ispejjeż kontra tiegħu; u tordna li l-kawża titkompli fil-meritu.

